Beleidskaders Warmteprogramma

Gorinchem, 11-09-2025

Gemeente Gorinchem

Inhoud

Beleidskaders Warmteprogramma

1. Route naar aardgasvrij
2. Landelijke wetgeving
3. Waar staat Gorinchem in de route naar aardgasvrij
4. Warmteprogramma Gorinchem
   a) Beleidskaders
5. Vervolgtraject

Gemeente Gorinchem

Route naar aardgasvrij

- De Nederlandse overheid wil in **2030 49%** minder uitstoten ten opzichte van 1990. In **2050 moet dat 95%** minder zijn.
- De afspraak in het Klimaatakkoord van Parijs is dat in 2050 **7 miljoen woningen en 1 miljoen gebouwen** van het aardgas af zijn. Er moet daarvoor flink wat gebeuren. Als eerste stap worden tot **2030 de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen** verduurzaamd. Dat gaat wijk voor wijk.
- Gemeente heeft de regie
- Inzet landelijke wetgeving:
  - Wet Collectieve Warmte **(Wcw)**
  - Wet Gemeentelijke Instrumenten warmtetransitie **(Wgiw)**

Gemeente Gorinchem

Energieprijsontwikkelingen

RAAF

'Netbeheerkosten tot in 2040 verdrievoudig

Energie fors duurder

door Theo Besteman

AMSTERDAM • Huishoudens betalen komende jaren twee tot drie keer meer voor hun netbeheerkosten. Deze kosten lopen op door de miljardeninvesteringen die de netbeheerders doen. Huishoudens kunnen dit niet meer blijven dragen, stelt branchevereniging Energie-Nederland.

Die stijging voor huishoudens en bedrijven blijkt uit een nieuwe berekening van consultants strategy& en PwC voor Netbeheer Nederland, de koepelorganisatie van netbeheerders.

Als de netTarieven jaarlijks met ruim 5 tot 8% stijgen tot 2040, dan zullen de kosten kunnen verdrievoudigen, ten opzichte van 2024, aldus de consultants.

De netbeheerders gaan volgens dit rapport extra investeren in meer capaciteit van het elektriciteitsnetwerk. Zij kunnen in vrijwel heel Nederland vraag en aanbod tijdens piekbelasting niet meer aan. Bedrijven krijgen daardoor geen aansluiting meer voor uitbreiding. Ook uitbreiding van woonwijken is hier en der op slot gezet.

Deltawerken

Vorig jaar staken netbeheerders €8,4 miljard in uitbreiding. Dat bedrag loopt op tot €13 miljard in 2030 en tot €39 miljard vanaf 2024. Dit is door netbeheerder TenneT al aangeduid als een opeenstapeling van de kosten die omvangrijker is dan de investeringen in

verbruik van gas en stroom en de administratiekosten. Gemiddeld betaalden huishoudens vorig jaar €894. Daarvan was €365 voor aansluiting van stroom en €232 voor aansluiting van gas, alles inclusief btw.

'Betaalbaarheid is nu al uitdaging'

meldt kennissentrum Mi- rineen in het

Stijging netbeheerkosten pakt pittig uit voor huishouden.

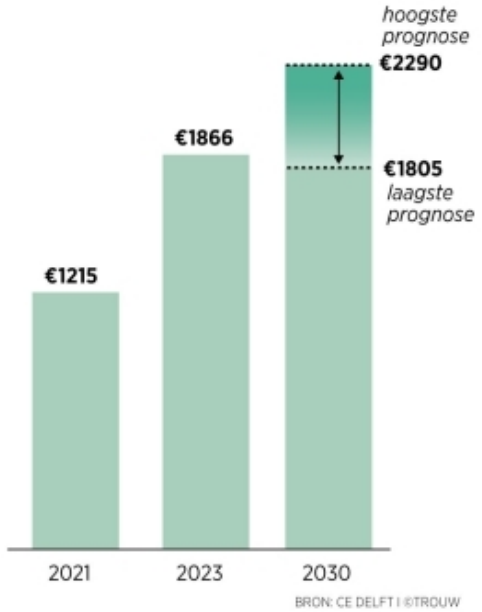
Hans-Peter Oskam, directeur Netbeheer Nederland, stelt zich zorgen te maken over de stijgende kosten voor huishoudens. Die lopen harder op dan bij bedrijven. Tegelijkertijd neemt bij de investe-

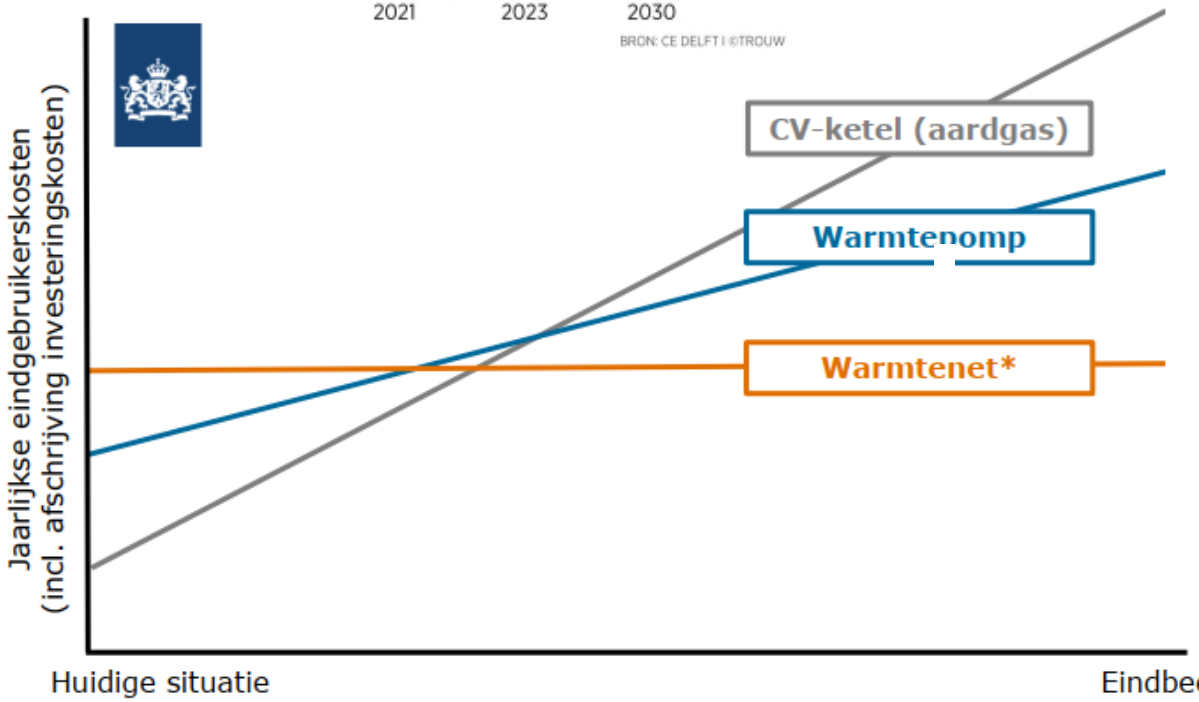
van Nieuwenhuizen, voorzitter van Energie-Nederland, de branchevereniging die bijna 100% van de producenten, leveranciers en netbeheerders van stroom, gas en warmte onder zich heeft.

De steeds hogere netbeheerkosten zijn niet langer meer deser bedrijven en huishoudens op te brengen, stelt zij. De nettarieven zoomen bovenop de al hoge inflatie, die afgelopen maand met 4,1% op jaarbasis steeg.

De investeringen zijn van

Gasrekening per jaar voor een gemiddeld huishouden
(prognose met evenveel gasverbruik als in 2023)

Gemeente Gorinchem

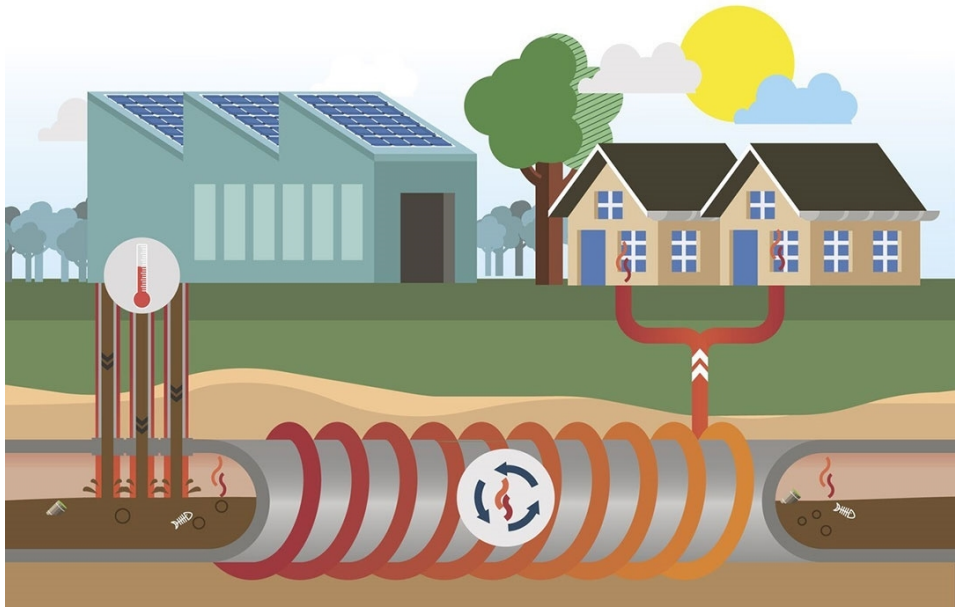
Landelijke wetgeving

Wet Collectieve Warmte (Wcw)

- Vaststellen van warmtekavels
- Warmtenetten worden publiek eigendom
- Tariefregulering – koppeling met gasprijs wordt (in stappen) losgemaakt

Wet Gemeentelijke Instrumenten warmtetransitie (Wgiw)

- Instrumenten om de warmtetransitie te versnellen
- Bevat de regels voor:
  - Het verplichte Warmteprogramma
  - Aanwijsbevoegdheid

Gemeente Gorinchem

Landelijke wetgeving

Warmteprogramma

- Verplicht vervolg op de Transitievisie Warmte
- Route naar aardasvrij → via besparen naar alternatief voor aardgas
- Brengt de duurzame warmteoplossing die de voorkeur heeft per wijk in beeld én waar de gemeente de komende 5 jaar mee aan de slag gaat.
- Deze planning wordt vastgelegd in het Omgevingsplan

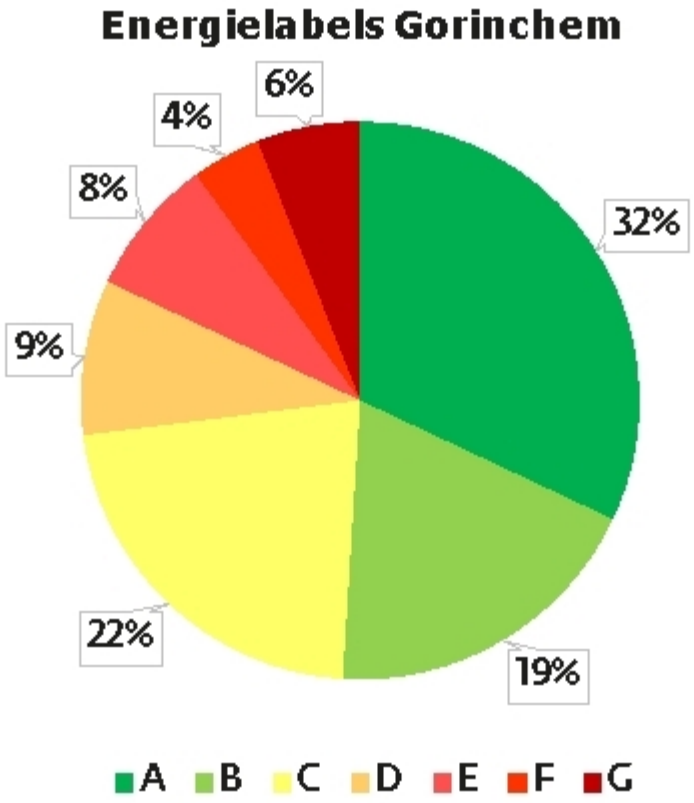
Aanwijsbevoegdheid

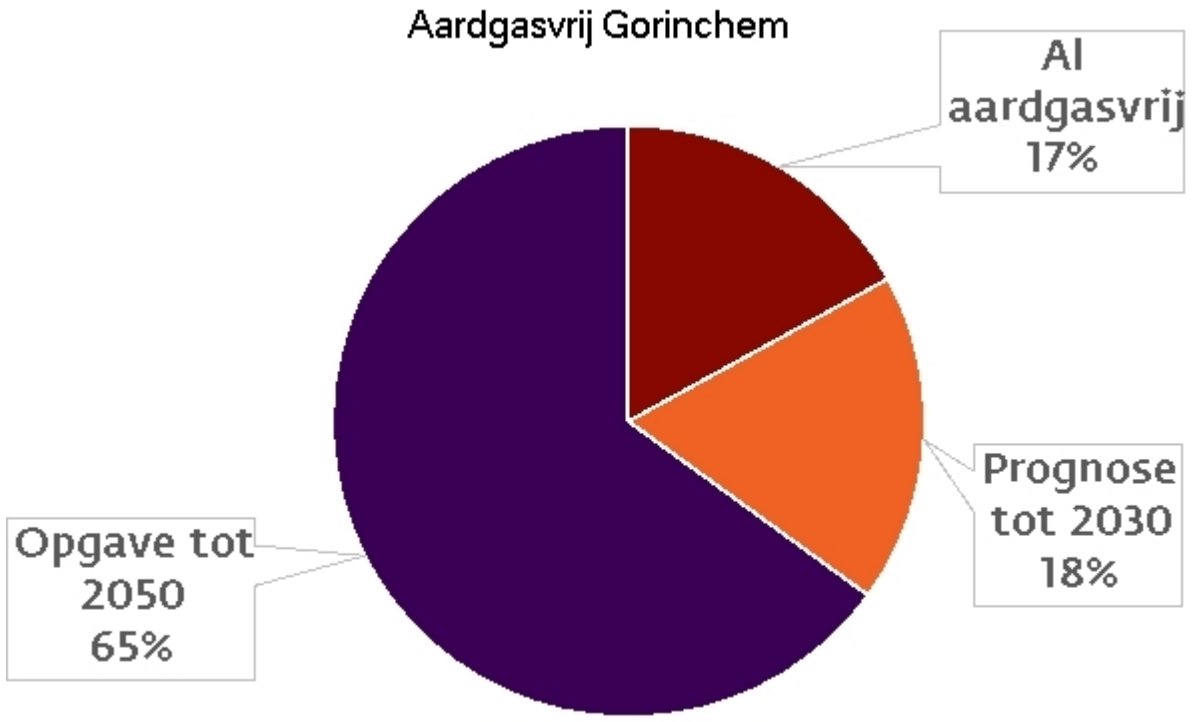
- Gemeenten hebben binnen de Wgiw de mogelijkheid om een gebied aan te wijzen wat na 8 jaar wordt afgesloten van het aardgas, mits er een betaalbaar en duurzaam alternatief beschikbaar is.

Gemeente Gorinchem

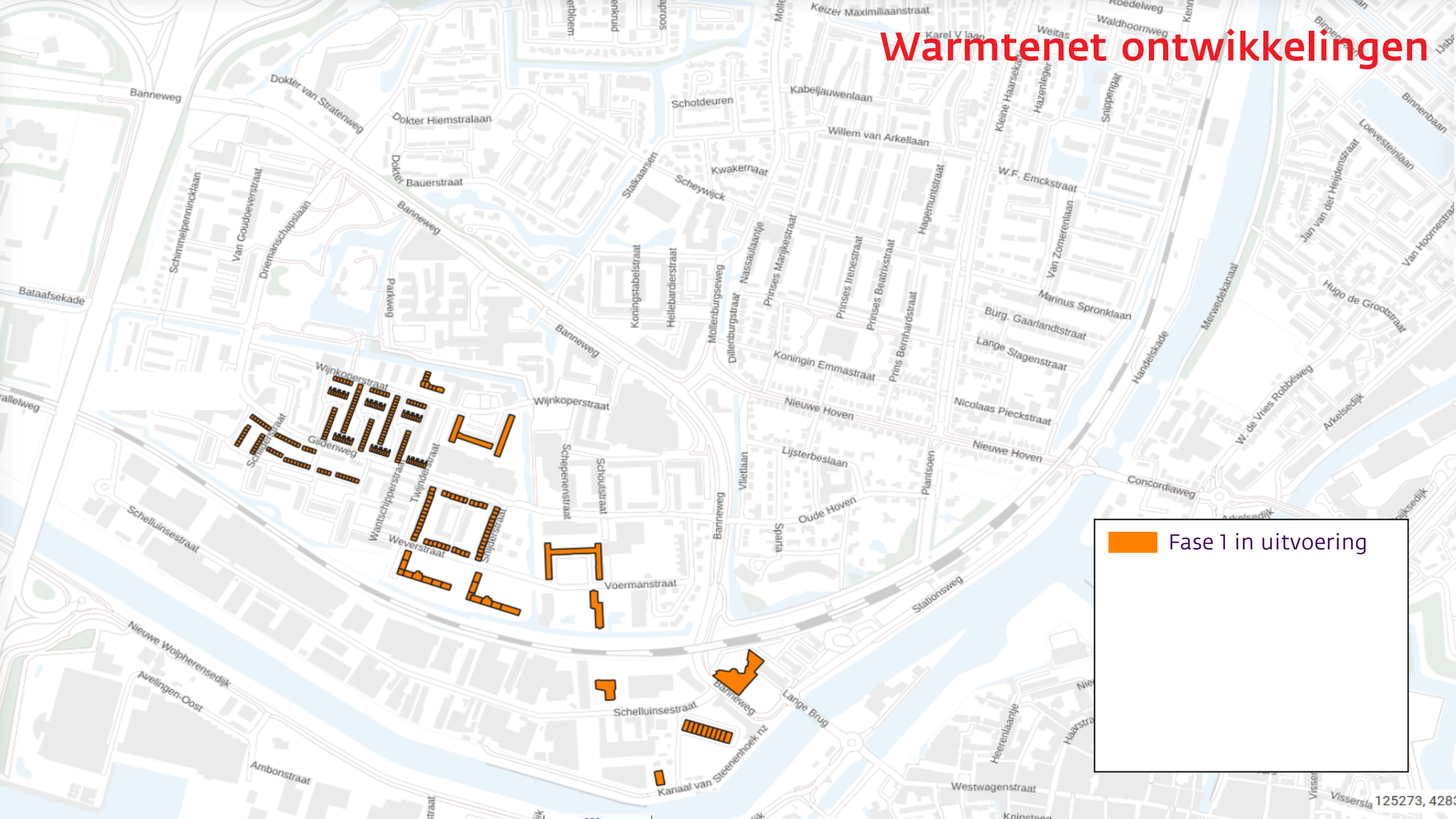
Waar staat Gorinchem in de route naar aardgasvrij

- Gorinchem heeft circa 18.000 woningen
- Nu circa 17% aardgasvrij → prognose 2030 35%

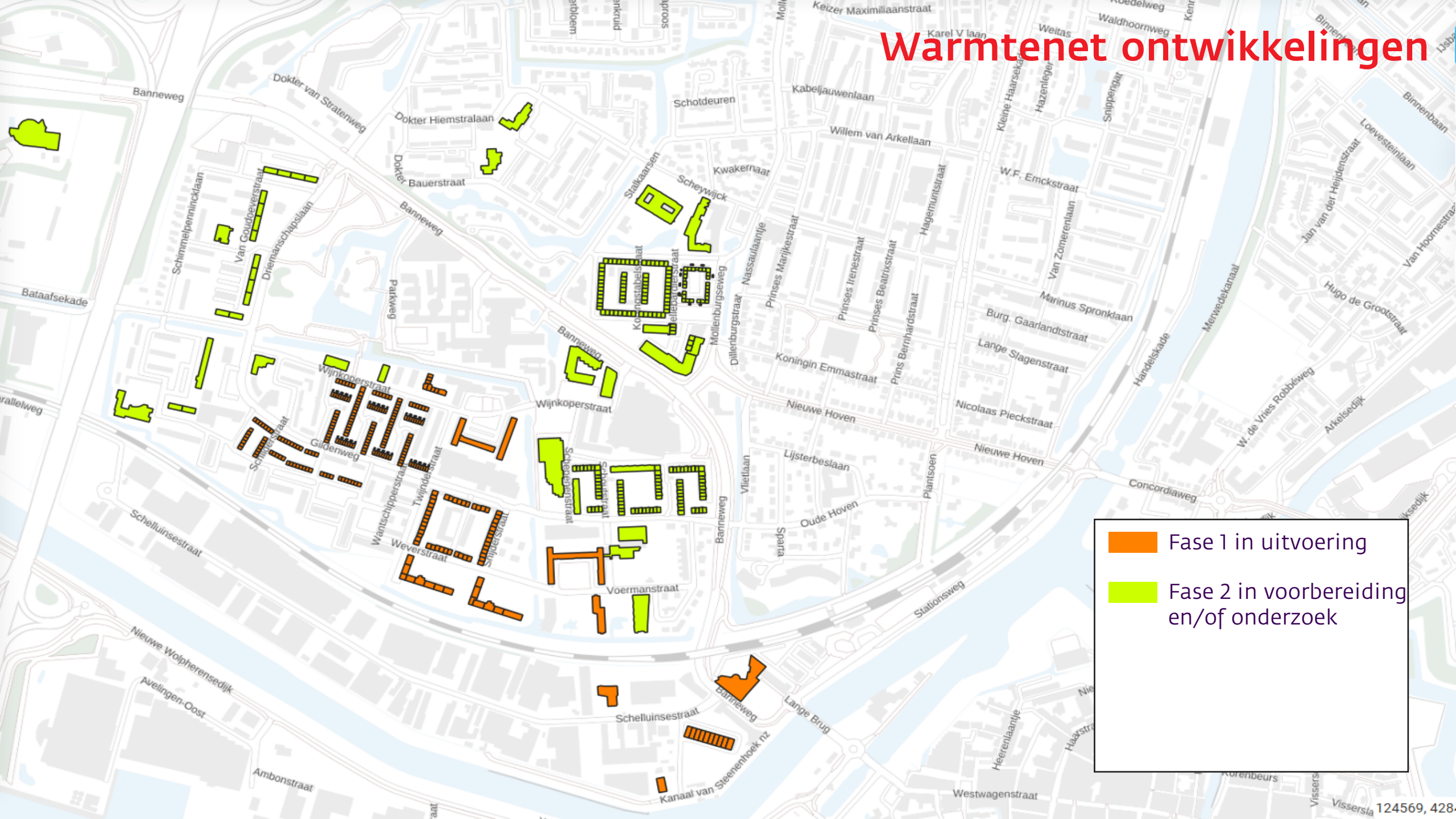

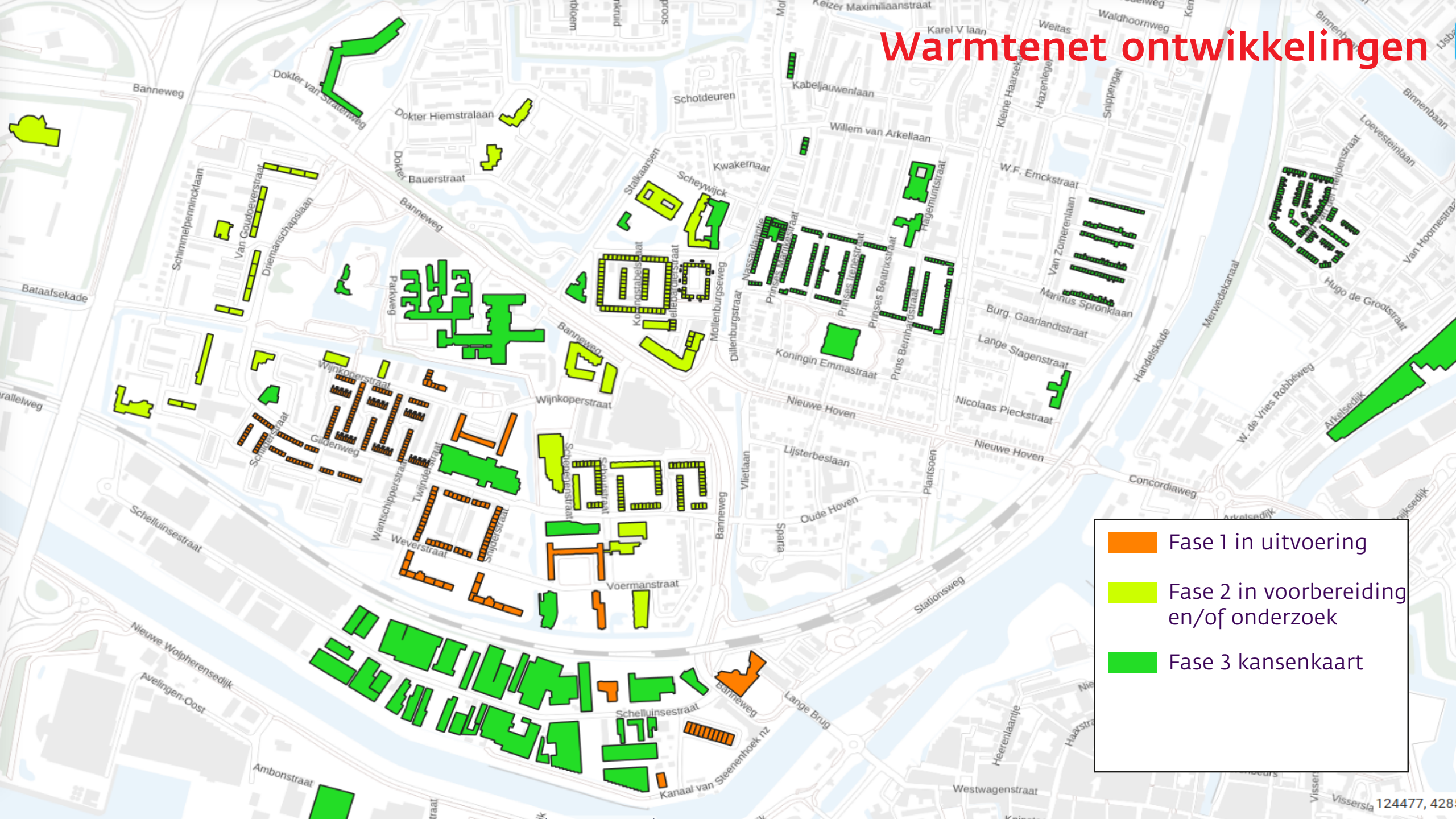
Warmtenet ontwikkelingen

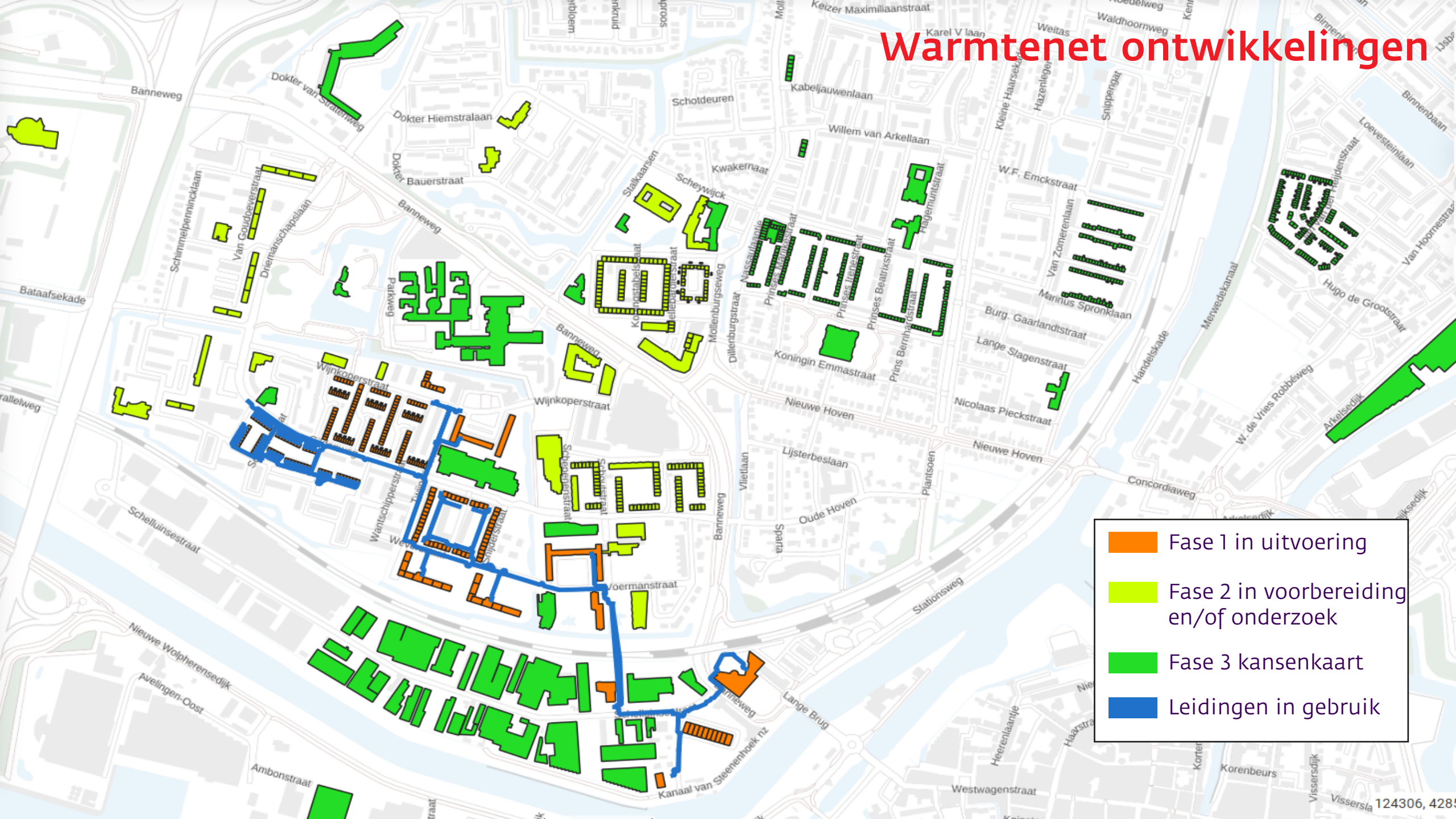
Warmtenet ontwikkelingen

Warmtenet ontwikkelingen

Warmtenet ontwikkelingen

Warmteprogramma Gorinchem

- Stapsgewijs aardgasvrij
- Per wijk of logisch afgebakend gebied wordt een voorkeursoplossing vastgelegd om te verwarmen.
- De voorkeursoplossing is gebaseerd op de laagste nationale kosten
- Uitbreiding van het collectief warmtenet belangrijk
  - Bewoners hebben keuze voor collectieve of individuele oplossing
  - In gebieden waar het warmtenet geen gunstige warmteoplossing is, kunnen inwoners alleen kiezen voor een individuele oplossing, of een klein collectief net.

Gemeente Gorinchem

Participatie

Ontwikkeling warmteprogramma met stakeholders:

- Poort6
- HVC
- Stedin
- Waterschap Rivierenlanden

→Bewonersavond 3 september – 50+ inwoners

- Inzichten over Binnenstad en Woonarken
- Blij met duidelijkheid
- Positieve geluiden over warmtenet

Gemeente Gorinchem

POORT6

hvc.

Waterschap Rivierenland

STEDIN.NET

Beleidskaders Warmteprogramma Gorinchem

Bevoegdheden Warmteprogramma:

- Omgevingsvisie & omgevingsplan: *Gemeenteraad*
- Warmteprogramma: *College van B&W*

→ Beleidskaders Warmteprogramma voorgelegd aan gemeenteraad als uitgangspunten warmteprogramma

Gemeente Gorinchem

Welke beleidskaders zijn overgenomen vanuit de Transitievisie Warmte?

- Haalbaar en Betaalbaar
- Iedereen moet mee kunnen doen
- Eerst energie besparen, dan duurzaam verwarmen
- Transparant beslissen, samen met bewoners en bedrijven
- Koppelkansen benutten
- Ruimte voor initiatief en innovatie
- Gezondheid en milieu voorop

Gemeente Gorinchem

Nieuwe Beleidskaders

1. De Gorcumse Warmteladder als uitgangspunt

- Helpt bij de keuze voor een warmtebron bij projectontwikkelingen en renovaties
- De bronnen zijn o.a. geselecteerd op:
  - Afnametemperatuur
  - Collectiviteit
  - Aantal woningen wat ermee verwarmd kan worden
  - Aanwezigheid in Gorinchem

Gemeente Gorinchem

Gorcumse Warmteladder

Warmtebron	Individueel of collectief	Temperatuur warmtebron
1. Restwarmte van processen	Collectief	ca. 80 °C Hoge temperatuur
2. Aftapwarmte van centrales	Collectief	ca. 40 °C Lage temperatuur
3. Restwarmte van installaties	Collectief	ca. 40 °C Lage temperatuur
4. Geothermie/Aardwarmte tot 1km diepte	Collectief / Individueel	ca. 40 °C Lage temperatuur
5. Aquathermie (TEA)	Collectief	ca. 15-25 °C Zeer lage temperatuur
6. Aquathermie (TEO-TED)	Collectief	ca. 15-20 °C Zeer lage temperatuur
7. Bodemenergie (WKO-BES) doublet	Collectief / Individueel	ca. 10-18 °C Zeer lage temperatuur
8. Zonthermie / Zonnewarmte	Collectief / Individueel	ca. 80 °C Hoge temperatuur
9. Omgevingswarmte (lucht-water WP)	Collectief / Individueel	ca. -10 tot 35 °C Zeer lage temperatuur
10. Warmteopwekking via elektriciteit (e-boiler, infrarood)	Collectief / Individueel	ca. -10 tot 35 °C Zeer lage temperatuur
11. Groengas (bio-methaan)	Collectief / Individueel	Meer dan 150°C
12. Groene waterstof	Collectief / Individueel	Meer dan 150°C
13. Elektriciteit (weerstandverwarming)	Collectief / Individueel	Meer dan 150°C

Prioriteit warmtebron
Voorkeursscenario collectief

Direct te gebruiken | Opwaarderen | Piekvoorziening

Nieuwe Beleidskaders

2. Aanwijsbevoegdheid

Met de aanwijsbevoegdheid kan de gemeente gebieden aanwijzen die binnen een bepaalde periode (minimaal 8 jaar) overgaan op een duurzame warmtevoorziening.

Redenen inzet aanwijsbevoegdheid

- De warmtevoorziening in de woningen betaalbaar te houden voor de inwoners
- Vanuit regierol, tempo te maken in de energietransitie
- We geven inwoners helderheid in de warmteoplossing, zodat men hierop kan anticiperen
- Om een gezondere leefomgeving te creëren met verlaagde CO_2 uitstoot en veilige woningen

Gemeente Gorinchem

Nieuwe Beleidskaders

Landelijke voorwaarden inzet aanwijsbevoegdheid

- Besluit alleen mogelijk als wijk in het warmteprogramma zit;
- Een duurzaam alternatief moet aangeboden worden, en gebouweigenaren hebben keuzevrijheid;
- In de planning moet rekening gehouden worden met de aanleg van de energievoorziening;
- Nationale kosten voor de voorziening worden meegewogen;
- Betaalbaarheid voor bewoners en bedrijven moet gewaarborgd zijn;
- Minimaal acht jaar voorbereidingstijd;

Gemeente Gorinchem

Aanwijsbevoegdheid - kaders

Lokale voorwaarde inzet aanwijsbevoegdheid

- 75% van een geselecteerd gebied moet aardgasvrij zijn
  - Hoge maatschappelijke kosten voor instandhouding dubbel net.
  - Vastrechtkosten voor het gasnet zullen stijgen
  - Laatste aardgasgebruikers wordt de kans geboden om over te stappen op een duurzaam alternatief

Er zijn op dit moment in Gorinchem geen buurten waar aan al deze voorwaarden wordt voldaan om z.s.m. de aanwijsbevoegdheid in te zetten. In de Gildenwijk en Hoog Dalem kan deze situatie zich wel vòòr 2030 voordoen.

Gemeente Gorinchem

Nieuwe Beleidskaders

3. Energieprogrammering

Ook in Gorinchem hebben we te maken met netcongestie, waarbij de keuze voor een warmtebron in een bepaald gebied daar veel invloed op kan uitoefenen.

Zo is er stevige netverzwaring nodig in wijken waar individuele warmtepompen aangesloten moeten worden, waar dit in wijken met een collectief warmtenet niet nodig is.

Om de netcongestie te beperken houden we in de keuze voor de warmteoplossing rekening met de netbelasting.

Gemeente Gorinchem

SAMEN OP WEG NAAR EEN DUURZAME EN BETAALBARE WARMTEVOORZIENING

Gemeente Gorinchem

Vervolgtraject

- 3 september – Participatieavond inwoners
- 2 oktober – B&A Beleidskaders Warmteprogramma
- Oktober of november - Besluitvorming beleidskaders Warmteprogramma
- Eind 2025 - Vaststellen Warmteprogramma Gorinchem –PlanMER --> Landelijk MER vanuit de NPLW

Gemeente Gorinchem

Vragen

Gemeente Gorinchem

Stellingen

- Waar collectieve warmteoplossingen aanwezig zijn sluiten we gemeentelijk vastgoed aan.
- Hybride warmteoplossingen zien we als een tussenoplossing en promoten we daarom niet actief
- Burgerinitiatieven zien we als een belangrijke schakel, dus stimuleren we met zowel geld als capaciteit
- De gemeente stelt structurele middelen beschikbaar voor de warmtetransitie
- We streven ernaar dat iedereen stressvrij kan overstappen op een duurzaam alternatief

Gemeente Gorinchem

Dank voor jullie aandacht!

Gemeente Gorinchem